

DOMINO

HÅKAN NESSER

Domino

Dåren, domaren och den välkammade
mannen från Pirayaministeriet

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Bakom varje berättelse döljer sig alltid – åtminstone fram till våra dagar – en författare. Någon som komponerat det hela, som vägt och valt orden, som underkastat sig språkets lynnighet, som kämpat med meningarnas längd och rytm, de olika skiljetecknens valörer och upprepningarnas förbannelse, som bitit huvudet av tvivlet inför det omöjliga och gett sig i kast med att gestalta människor, bevekelsegrunder och skeenden, i akt och mening att skapa ordning i kaos och göra sig någorlunda begriplig, för både sig själv och andra.

Så även i detta fall.

Ur Anteckningar från min fängelsehåla, B. Tupra

FÖRSTA DELEN

Guds dåre i Rimbork

2025, 1995

I

Rimbork 2025

Regnet upphörde i samma stund som tåget anlände till stationen.

Som om det rört sig om ett geografiskt fenomen snarare än ett meteorologiskt. Judith lyfte ner sin väska från bagagehyllan, drog ett djupt andetag och lämnade kupén. Hon hade suttit ensam den senaste timmen, men den kvardröjande lukten – lätt metallisk med ett stråk av fisk – från den snarkande medpassageraren hade hållit henne sällskap ända från Maalen. Där hade han vaknat med ett ryck, muttrat en harang på ett främmande språk och hastigt försvunnit ut i regnet. Kanske hade han missat en eller annan station, men det var inte hennes bekymmer. Noga taget hade de flesta av världens problem inget med henne att göra; en tröst för tigerhjärtan men ändå en tröst.

Hon klev ut på perrongen, drog ännu ett djupt andetag och såg sig om. Stationshuset från förra sekelskiftet såg ut som hon mindes det. En lång, låg och dystergrå pommerstensbyggnad med ett litet torn, en förgylld klocka, samt en upplysning om att Rimbork låg trehundraåtjugo meter över havet och var beläget exakt lika många kilometer från Maardam. En tidningskiosk och en räcka cykelställ. En tom rullstol, av någorlunda sent datum såvitt det gick att bedöma.

Så långt allt väl. Mycket hinner förändras på trettio år, men vissa saker står emot tidens tand. I själva verket kunde de fåtaliga människor som stod och väntade på perrongen närmast stationen, eller skyndade hem genom Heyserparken – den hette väl så? – vara desamma som när hon lämnade staden efter branden. Hennes gamla skolkamrater till exempel, eller deras barn. Individer som fortsatt att existera fast hon aldrig ägnat dem en tanke, eller gick igen i en ny generation.

Enfaldiga reflektioner; de blev hängande kvar och förstärktes på något vis när hon kommit runt stationshuset och fick den duvfläckade ryttarstatyn av Werner Klimke i blickfånget. Hon tänkte att det knappast var ägnat att förvåna, hela det här tilltaget hade med det förgångna att göra. Och även om det gamla och det närvarande kunde rymmas i samma skalle, så betedde sig de olika tiderna oftast som olja och vatten, inte som socker i kaffet.

Betydligt bättre tanke. Satte man bara ord på obehaget fick man övertaget. Ett visst övertag i varje fall. Och de var hennes hemmaplan, dessa ord; verktyg eller vapen, det kunde skifta, men inget skrämde henne mer än att de skulle svika henne. Ta slut och lämna henne i en stumnad öken utan vare sig gränser eller hopp.

Så att säga. Hon korsade Linjestraat, tog till höger in mot centrum och efter ett par hundra meter var hon framme vid Het Wirtel. Ett av tre hotellnamn hon mindes från förr i tiden och där hon bokat rum för en vecka, med möjlighet att förlänga. De bäge andra, Schloss och Splendor, erbjöd antagligen bättre komfort, men låg längre bort från järnvägsstationen räknat.

Det var heller inte komfort hon var ute efter, snarare det motsatta. Konfrontation, eller något därmed besläktat. Handling istället för väntan. Ta itu med istället för att sopa under mattan. Det var ännu inte för sent men en dag skulle det vara det.

Tvehågsenheten inför företaget låg kvar och skvalpade inuti henne, men i och med att hon tagit kontakten, i och med att hon satt sig på tåget på Maardams central och klivit av vid rätt station, hade hon tystat alla argument som försökte få henne att vända om.

Eller hur? Så var det med den saken. Hon sköt upp dörren till Het Wirtel – gammal och grön med ett litet spröjsat fönster – och klev in i hotellets foajé. Den gick också i grönt, inte mer än några kvadratmeter stor och med ett bås där det rymdes en receptionist men knappast två.

Just nu var det tomt, men när hon plingade på den lilla klockan på disken dök där upp en dam från ett inre rum. Grön även hon, fast mörkare, med en kaffekopp i handen och ett leende i ett vänligt, runt ansikte. Rund hela hon, för övrigt.

”Välkommen till oss. Vad kan jag hjälpa dig med?”

”Judith Rejn. Jag har bokat rum hos er för en vecka.”

”Då ska vi se. Bokade du på nätet, eller?”

”Nej, jag ringde. En vecka sedan ungefär.”

Fru Mörkgrön nickade och lyfte fram en gammaldags hotelliggare, läderinbunden och medfaren. Blinkade lite konspiratoriskt.

”Vi tycker om den här gamla boken. Men det var nog Bruno du pratade med. Det är min man, du kommer att träffa honom. Jag heter Vera, förresten.”

”Judith... som jag sa.”

De tog i hand över disken och hälsade. Det kändes en

smula märkligt, men kanske var hotellvärdinnan bara en överdrivet social varelse.

”Här har vi det ... Judith Rejn, sju nätter. Roligt att du stannar så länge hos oss, och vill du ha några nätter extra är det bara att du meddelar någon dag i förväg. Journalist också ... ja, och du har betalat i förväg. Har du ett kreditkort om det skulle vara något?”

Incheckningen tog några minuter. Judith fick reda på att frukosten serverades i matsalen mellan sju och halv tio, att man tyvärr inte hade restaurangen öppen på kvällarna längre, men att det fanns flera stycken i närheten.

”Fast du kanske har varit i Rimbork tidigare?”

”Nej, det är faktiskt första gången.”

En vit lögn.

”Hoppas du ska trivas i stan ... här hos oss också, förstås. Om du vill ha tips är det bara att fråga. Om matställen, sevärdheter och sådant.”

Hon plockade ner en nyckel från en tavla på väggen.

”Varsågod. Nummer 333. Hissen finns alldeles bakom dig. Nyckeln går till ytterdörren också, men du måste slå en kod ... samma som rumsnumret. Fast det är öppet fram till klockan elva på kvällen. Är det någonting du undrar över?”

”Wifi kanske ...?”

”Inga problem. Du hittar instruktioner på rummet.”

Judith tackade och värdinnan slog igen hotelliggaren.

”Jag tycker att du verkar bekant ... är du en kändis, kanske?”

Judith skakade på huvudet.

”Nej, knappast.”

”Förlåt, det var inte min mening att vara nyfiken. Du är varmt välkommen och jag hoppas du ska trivas hos oss.”

På väg upp i hissen funderade hon på om inte Vera Mörkgrön också haft något vagt bekant över sig.

Hennes egen ålder ungefär, femtio plus minus två tre år. Hon hoppades att det inte rörde sig om en gammal skolkamrat. Fast efter trettio år och med nytt namn kände hon ingen oro. Nyfärgat hår också, hon var vem som helst, precis som det var tänkt.

Vem som helst.

En inbillning som skiftade mellan ljus och mörker och som alltid hade gjort det.

Hon tog sitt rum i besittning. Det hade en viss gammaldags charm och var helt till belåtenhet. Säng som till nöds kunde rymma två. Skrivbord med stol. En liten fåtölj och en teve. En Piranesireproduktion bakom glas, det var en smula oväntat. Som en diskret påminnelse om allvaret i världen. Förr och nu och alltid.

Fönstret vette inåt gården där det växte en stor kastanj, fortfarande grön trots att man hunnit ett gott stycke in i oktober.

Hon sträckte ut sig på sängen och försökte känna efter hur hon mådde.

Hittade inget svar.

2

Hon sov dåligt den första natten.

Det var förväntat. Hon var inte van att bo på hotell och hur de kommande dagarna skulle komma att utvecklas var en fråga som malde i henne genom nattens tröga timmar. Ändå var hon på plats nere i matsalen vid halv nio och blev serverad kaffe av den omtalade Bruno, en artig magerlagd herre som inte alls var lika talför som sin hustru. Uppenbarligen hade han ansvar för frukosten, tillsammans med en ung dam, som kanske var dottern i familjen och som hade hörlurar i öronen, i varje fall det ena, och som skickligt undvek alla försök till ögonkontakt.

Men kaffet var starkt och gott och hon behövde ingen kontakt. Det satt bara två andra gäster i det övermöblerade rummet, ett äldre par som såg ut att vara på väg till en begravning, och Judith undrade om hotellet hade så värst många år kvar som härbärge för folk som av en eller annan anledning nödgats besöka denna provinsiella utpost. I varje fall kändes hennes egen närvaro denna morgon slumpartad, tanken kom för henne att hon lika gärna kunde ha suttit i någon annan frukostmatsal på något annat hotell var som helst i världen. Anonym som en skugga.

Och samtidigt dök den motsatta tanken upp: Det var

precis det här som var meningen med hennes liv. Kanske inte hela meningen, men en konsekvens som inte gick att undvika, en portal som hon måste igenom och ett resultat av ... ja, vad då? Egna val, förstås, men i högre grad omständigheter som låg bortom hennes kontroll. Ett mönster eller bara slumpens skördar?

Samma gamla skitfrågor och inget att sitta och fundera över med en andra kopp kallnande kaffe och en halväten yoghurt som smakade alldeles för mycket socker. Hon drack en sista klunk av det beska och lämnade matsalen. Stannade till i receptionen och frågade en främmande flicka bakom disken – ännu en dotter eller en anställd? – om vägen till stadens bibliotek. Nog för att hon mindes, men det fanns goda skäl att understryka uppgiften om att hon var helt obekant med Rimbork.

Tjugo minuter senare var hon på plats. Biblioteket låg på en bakgata till Grote Marckt och såg ut att ha förändrats lika lite som järnvägsstationen och hennes hotell. På vägen hit hade hon dock passerat ett antal modernare byggnader, en galleria och ett biopalats, till exempel, glas och betong, så allting hade inte stannat i ett veck av det förflutna.

Även interiört dröjde sig biblioteket kvar i förra århundradet, och femtiotal snarare än nittiototal. Hon mindes att hon under det sista året brukat sitta och plugga i läsesalen. Spänningarna hade nått en punkt bortom all räddning, och hon hade trivts med att sitta i det långsmala, tysta rummet bland utströdda, kuttryggade pensionärer, som antingen närsynt läste tidningar och obskyra tidskrifter eller arbetade på avhandlingar, som aldrig skulle bli färdiga men som var ett anständigt sätt för deras författare att invänta döden. Hon

hade hyst ömsinta tankar om dessa människor, kanske för att de helt enkelt fick finnas till. På sina begränsade villkor i denna urmodiga läsesal. Hennes religionslärare hade använt ordet *refugium* i något sammanhang, och hon hade tänkt att den här platsen gjorde skäl för detta vackra namn. Återvändande till samma tanke nu, trettio år senare.

För det betydde väl *gömsälle*? I varje fall var det så hon tolkat det på den tiden.

Hon hade aviserat sin ankomst. På telefon en vecka tidigare, hade talat med just den kvinna som nu tog emot henne i informationsdisken och hälsade henne välkommen.

”Vi har plockat fram tidningsläggen som du bad om, vi är ju lite efter med digitaliseringen, men traven ligger på ditt bord.”

Judith nickade och tackade.

”De första tre månaderna som vi kom överens om. En förfärlig historia, jag bodde inte här på den tiden, men det måste ha varit ... traumatiserande. För hela bygden, usch ja.”

”Jo, antagligen”, svarade Judith kort. Noga med att hålla tand för tunga och inte ge sken av att hon visste mer än hon borde.

De följdes åt till läsrummet. Refugiet. Stolarna var nya, borden med två platser vid varje desamma som förr. Hon blev anvisad ett av dem vid fönstren längst bak. En stol hade plockats bort och på en liten skylt stod att platsen var reserverad.

Två halvmeterhöga travar med gamla tidningar. En karaff vatten och ett glas. En läslampa. Det var det hela.

I rummet fanns plats för åtminstone tjugo personer. Den höstmorgon var Judith Rejn den enda. Hon undrade

om alla de kuttryggade och närsynta dött ut. Och hur länge skulle det dröja innan en sådan här inrättning rationaliserades bort?

Bibliotekarien önskade henne lycka till och smög på tysta fötter tillbaka till informationsdisken.

De gamla tidningarna luktade gamla tidningar. Hon tog ner den översta ur traven. *Het Reijm Journaal*, onsdagen den 25 september 1995.

Dagen efter.

Hon kastade en blick på nästa exemplar. Torsdagen den 26 september. Bibliotekarien hade uppenbarligen lagt dem i tidsordning. Angelägen om att hjälpa till, det hörde förmodligen inte till vanligheterna att långväga journalister kom på besök på det här viset. Ville sitta i läsesalen och undersöka det ena eller det andra.

Eller *det enda*. Jo, så var det. Frånsett ett av landets rymningssäkraste fångelser var den här staden känd för en enda sak, den låg trettio år tillbaka i tiden, men mannen det handlade om fanns fortfarande kvar. Trots allt. Trots isoleringen och allt som antogs plåga honom.

Eller kände han ingen plåga?

Det var därför hon satt här. För att titta närmare på den frågan. Inifrån och utifrån. Hon satte på sig läsglasögonen och tittade på förstasidan av den gamla lokaltidningen. För att läsa rubriken behövdes inga glasögon. Den täckte halva sidan.

Mordbrand i Rimbork?

Fyra döda

En allvarligt skadad

Hon vände blad och började läsa.

Detaljerna fortfarande osäkra. Elden äter alla spår.

Ändå en summering av de omkomna. Kvinna, 47. Tre tonåringar. Ytterligare en tonåring hade klarat sig. Bodde normalt i huset men var inte hemma när den explosionsartade branden slog till. Sov över hos bekanta.

Mannen, 48, hade lyckats ta sig ut men svävade mellan liv och död.

I all korthet. Kontentan, som det hette.

Pudelns kärna.

Av Håkan Nesser har tidigare utgivits:

Koreografen 1988 (på annat förlag)
Det grovmaskiga nätet 1993
Borkmanns punkt 1994
Återkomsten 1995
Barins triangel 1996
Kvinna med födelsemärke 1996
Kommissarien och tystnaden 1997
Kim Novak badade aldrig i Genesarets sjö 1998
Münsters fall 1998
Carambole 1999
Flugan och evigheten 1999
Ewa Morenos fall 2000
Svalan, katten, rosen, döden 2001
och Piccadilly Circus ligger inte i Kumla 2002
Kära Agnes! 2002
Fallet G 2003
Skuggorna och regnet 2004
Från doktor Klimkes horisont 2005
Människa utan hund 2006
En helt annan historia 2007
Berättelse om herr Roos 2008
Sanningen i fallet Bertil Albertsson? 2008
Maskarna på Carmine Street 2009
De ensamma 2010
Himmel över London 2011
Styckerskan från Lilla Burma 2012
Levande och döda i Winsford 2013
Elva dagar i Berlin 2015
Hur jag tillbringar mina dagar och mina nätter 2015
Eugen Kallmanns ögon 2016
Intrigo 2018
De vänsterhäntas förening 2018
Halvmördaren 2019
Den sorgsne busschauffören från Alster 2020
Schack under vulkanen 2021
En främling knackar på din dörr 2022
Det kom ett brev från München 2023
Ung mans färd mot natt 2024
Det finmaskiga nätet 2025

Albert Bonniers Förlag
Box 3159, 103 63 Stockholm
www.albertbonniersforlag.se
info@albertbonniers.se

ISBN 978-91-0-081439-7
COPYRIGHT © Håkan Nesser 2026
OMSLAG Ilse-Mari Berglin
FÖRSTA TRYCKNINGEN
TRYCK ScandBook, EU 2026